

Дело C-218/24**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

21 март 2024 г.

Запитваща юрисдикция: Juzgado de lo Mercantil n.º 4 de Madrid (Търговски съд № 4
Мадрид, Испания)**Дата на акта за преюдициално запитване:**

8 март 2024 г.

Ищец:

Felicísima

Ответник: Iberia Líneas Aéreas de España, Sociedad Anónima Operadora,
Sociedad Unipersonal**Предмет на главното производство**

„Конвенция от Монреал — Багаж — Домашни любимци“

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване„Преюдициално запитване относно тълкуване — Член 267 ДФЕС —
Отговорност на превозвача за загуба на регистриран багаж — Обхват на
понятието „багаж“ — Определяне на максималния размер на
обезщетението“**Преюдициалният въпрос**Трябва ли член 17, параграф 2 във връзка с член 22, параграф 2 от
Конвенцията за уеднаквяване на някои правила за международния въздушен
превоз, сключена в Монреал на 28 май 1999 г., подписана от Европейската

общност на 9 декември 1999 г. и одобрена от нейно име с Решение 2001/539/ЕО на Съвета от 5 април 2001 г., да се тълкува в смисъл, че в приложното му поле, и по-специално в обхвата на понятието „багаж“ — регистриран или нерегистриран, не попадат домашните любимци?

Посочени разпоредби от правото на Съюза

членове 13 и 267 ДФЕС

Решение 2001/539 на Съвета от 5 април 2001 година относно сключването от Европейската общност на Конвенцията за уеднаквяване на някои правила за международния въздушен превоз (Конвенцията от Монреал)

Процедурен правилник на Съда

Решения на Съда по дела C-344/04 (т. 36), C-549/07 (т. 28), C-63/09 (т. 17), C-532/18 (т. 29) и C-86/19 (диспозитив)

Посочени разпоредби от националното право

член 333 *bis.*, параграф 1 от Código Civil (Граждански кодекс)

Ley 17/2021 de modificación del Código Civil, la Ley Hipotecaria y la Ley de Enjuiciamiento Civil, sobre el régimen jurídico de los animales (Закон 17/2021 за изменение на Гражданския кодекс, на Закона за ипотеките и на Закона за гражданското съдопроизводство във връзка с правния режим на животните) от 15 декември 2021 г.

Ley 7/2023 de protección de los derechos y el bienestar de los animales (Закон 7/2023 за защита на правата на животните и хуманното отношение към тях) от 28 март 2023 г.

Кратко представяне на фактите и на главното производство

- 1 Ищцата и нейната майка заедно притежават куче.
- 2 Ищцата закупува самолетни билети за пътуване по маршрута Буенос Айрес (Аржентина) — Барселона (Испания) (полети IB6856 и IB800) на 22 октомври 2019 г., с пристигане в Барселона на 23 октомври 2019 г.
- 3 С оглед на размера и теглото му кучето е трябвало да пътува в багажното отделение на самолета в специална стандартизирана клетка за транспортиране или контейнер. Ищцата регистрира клетката за транспортиране с кучето, за да бъде натоварена в багажното отделение на самолета, но не попълва специална декларация за интерес.

- 4 Кучето излиза от клетката за транспортиране и започва да тича в зоната в близост до самолета, без служителите на авиокомпанията да успеят да го хванат.
- 5 На 22 октомври 2021 г. е предявен иск пред Juzgado Decano de Madrid (съд, който координира съдилищата от съдебен район Мадрид, Испания), допуснат за разглеждане на 5 септември 2022 г.

Основни доводи на страните в главното производство

- 6 Ищцата претендира обезщетение в размер на 5000 евро за неимуществени вреди поради загубата на кучето ѝ на летище Езейза Буенос Айрес (Аржентина) на 22 октомври 2019 г. по повод на пътуването по маршрута Буенос Айрес — Барселона.
- 7 Ответникът признава загубата на кучето и правото на ищцата да бъде обезщетена, но до максималния размер, предвиден в член 22, параграф 2 от Конвенцията за уеднаквяване на някои правила за международния въздушен превоз, сключена в Монреал на 28 май 1999 г. (наричана по-нататък „Конвенцията от Монреал“).
- 8 Запитващата юрисдикция изпитва съмнение дали не са извън обхвата на понятието „регистриран багаж“ домашните любимци, които пътуват с пътниците, а оттам и относно прилагането спрямо домашните любимци на максималния размер на обезщетението в случай на унищожаване, загуба, повреда или закъснение, предвиден в член 22, параграф 2.

Кратко изложение на мотивите за преюдициалното запитване

- 9 Поставя се въпросът дали член 17, параграф 2 във връзка с член 22, параграф 2 от Конвенцията от Монреал трябва да се тълкува в смисъл, че в приложното му поле, и по-специално в обхвата на понятието „багаж“ — регистриран или нерегистриран, не попадат домашните любимци.
- 10 Конвенцията от Монреал не съдържа определение на понятието „багаж“ (equipaje), което в речника на Испанската кралска академия е определено като „conjunto de cosas que se llevan en los viajes“ (съвкупност от вещи, които се носят при пътуване).
- 11 В практиката на Съда на Европейския съюз тълкуването на член 17, параграф 2 във връзка с член 22, параграф 2 от Конвенцията от Монреал е дадено в случаи, при които багажът представлява просто „съвкупност от вещи“. В този смисъл са решенията на СЕС от 9 юли 2020 г. по дело C-86/19 и от 6 май 2010 г. по дело C-63/09.

- 12 Животните обаче са живи същества. Член 13 ДФЕС ги определя като „същества с усещания“.
- 13 Член 333 bis, параграф 1 от испанския Граждански кодекс определя животните като „живи същества, способни да усещат“, за които правният режим на имуществото и вещите се прилага само доколкото е съвместим с тяхната природа или с разпоредбите, насочени към тяхната защита.
- 14 В параграф II от преамбюла на Закон 17/2021 се посочва, че „наред с текста на член 333, в действащата понастоящем редакция, съгласно който „всяко нещо, което е или може да бъде притежавано, се счита за движима или недвижима вещ“, се уточнява, че животните са живи същества, способни да усещат, което не изключва в определени случаи за тях да се прилага субсидиарно правният режим на имуществото или вещите. По този начин за животните се прилага само частично правният режим на имуществото или вещите, доколкото няма норми, предназначени специално да регулират правоотношенията, които може да са свързани с тях, и при условие че правният режим за вещите е съвместим с качеството им на живи същества, способни да усещат, както и с всички разпоредби за тяхната защита. В нашето общество животните поначало могат да бъдат притежавани и да се търгува с тях. Въпреки това връзката между човека и животното (независимо дали същото е домашен любимец, домашно или диво животно) трябва да се определя от способността на същото да усеща, поради което при упражняването на правата върху животните трябва да се гарантира хуманното отношение към тях и тяхната защита, като не се допуска да бъдат малтретирани, изоставяни и жестоко или ненужно умъртвявани“.
- 15 От своя страна, параграф I от преамбюла на Закон 7/2023 за защита на правата на животните и хуманното отношение към тях гласи следното: „понятието „хуманно отношение към животните“, определено от Световната организация за здравето на животните като „физическото и психическото състояние на животното във връзка с условията, при които то живее и умира“, е възприето в многобройни норми от националното и международното право; така например цитираният член 13 от Договора за функционирането на Европейския съюз предвижда, че „[п]ри изработването и осъществяването на политиката на Съюза в областта на селското стопанство, рибарството, транспорта, вътрешния пазар, научните изследвания и технологичното развитие и космическото пространство [...]“ трябва да се държи сметка, че животните са същества с усещания, докато Гражданският кодекс предвижда задължение за собствениците, владелците или носителите на всякакви други права върху животни да упражняват правата си върху тях и да изпълняват задълженията си за полагане на грижа, като се съобразяват с качеството им на същества с усещания и гарантират хуманното отношение към тях в съответствие с особеностите на съответния вид и ограниченията, установени в този и в другите действащи правни актове“.

- 16 Също така, като се има предвид качеството на животните на същества с усещания, в рамките на Европейския съюз са приети различни актове за тяхната защита. Така, в контекста на Европейската конвенция за защита на животните, отглеждани за селскостопански цели, е приета Директива 98/58/ЕО на Съвета от 20 юли 1998 година относно защитата на животни, отглеждани за селскостопански цели. В контекста на Европейската конвенция за защита на животните при умъртвяване чрез клане е приета Директива 93/119/ЕО на Съвета от 22 декември 1993 година относно защитата на животните по време на клане или умъртвяване. В контекста на Европейската конвенция за защита на гръбначните животни, използвани за експериментални и други научни цели, е приета Директива 2010/63/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2010 година относно защитата на животните, използвани за научни цели.
- 17 На международно равнище Международната лига за правата на животните и свързаните с нея национални лиги, след 30-ата среща за правата на животните, проведена в Лондон на 21—23 септември 1977 г., приемат Всеобща декларация за правата на животните. Декларацията, провъзгласена на 15 октомври 1978 г. от Международната лига, националните лиги и свързаните с тях физически лица, е одобрена от Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО), а впоследствие и от Организацията на обединените нации (ООН).
- 18 Обстоятелството, че животните са живи същества, способни да усещат, означава, че между тях и техните стопани съществуват емоционални връзки, както и че тяхната загуба води до психическо страдание, което като цяло не може да бъде приравнено на психическото страдание при загубата просто на съвкупност от вещи, поради което според запитващата юрисдикция максималният размер на обезщетението, изглежда, също не трябва да бъде еднакъв.
- 19 Освен това психическото страдание от посочената загуба не може да бъде избегнато чрез „специална декларация за интерес“, тъй като същата се отнася до материалната стойност на съответната вещ. В Конвенцията от Монреал не се съдържа определение на понятието „специална декларация за интерес“, но нейното обвързване с материалната стойност на съдържанието на багажа се установява от възможността на превозвача да докаже, че декларираната сума „е по-голяма от действителния интерес на пътника от доставка в местоназначението“ (член 22, параграф 2, второ изречение от Конвенцията от Монреал). Изразът „действителния интерес“, изглежда, се отнася до материалната стойност на вещта, независимо дали същата е пазарна или друга стойност. От друга страна, за специалната декларация за интерес също се прилагат ограничения, що се отнася до максималния размер на обезщетението, поради което в момента на деклариране авиокомпаниите извършват съответна проверка на съдържанието на багажа.

- 20 В трета алинея от преамбюла на Конвенцията от Монреал договарящите се държави признават „значението на осигуряването на защита на интересите на потребителите при международния въздушен превоз и необходимостта от справедливо обезщетение въз основа на принципа на възстановяване“, като наред с това се цели „постигане на справедливо равновесие на интересите“. Според запитващата юрисдикция е възможно обезщетение, основано на правен режим, който приравнява загубата на живо същество, способно да усеща, на загубата на съвкупност от вещи, да не е справедливо.

По всички изложени съображения запитващата юрисдикция изпитва съмнения дали домашните любимци попадат в обхвата на понятието „багаж“ — регистриран или нерегистриран, по член 17, параграф 2 от Конвенцията от Монреал, а оттам и относно прилагането в главното производство на максималния размер на обезщетението, предвиден в член 22, параграф 2 от тази конвенция.